

Obsah

Úvod	7
------	---

Kapitola I

PROBLÉMY METODOLOGIE POZNÁNÍ POLITICKÉ EKONOMIE	11
1. Úvodní poznámky	11
2. Věda a vědecké kategorie	13
3. Metoda abstrakce	18
4. Politická ekonomie a exaktnost	20
5. „Maximální“, maximalizace a optimalita	23
6. Politická ekonomie a tzv. věda o národním hospodářství	25

Kapitola II

SPOLEČENSKÁ SOUSTAVA VLASTNICKÝCH VÝROBNÍCH VZTAHŮ, JEJÍ STRUKTURA A DYNAMIKA	27
1. Karel Marx a ekonomické pojetí vlastnictví	28
Marxův přístup k politickoekonomické (obecné) kategorii vlastnictví	28
Podstata vlastnictví	30
Vnitřní rozpornost podstaty vlastnictví	33
Racionalita aktivní lidské subjektivity	34
2. Vlastnictví jako soustava společenských vztahů	36
Proces realizace vlastnictví	36
Struktura vlastnických výrobních vztahů	40
Objektivní stránka vlastnických výrobních vztahů	42
Objektivní stránka vztahů a ekonomický subjekt	44
Subjekt a ekonomické zájmy	46
Proces koncentrace vlastnictví a výroby	48

Vědeckotechnický pokrok a vlastnictví	50
Pozemkové vlastnictví	52
Proces koncentrace a akciové společnosti	54
3. Revizionistické pojetí vlastnictví a jeho myšlenkové zdroje	58
Československá odrůda ekonomického revizionismu	58
Myšlenkové zdroje československé odrůdy ekonomického revizionismu	63
a) <i>Teorie tržního mechanismu</i>	63
b) <i>Teleologie</i>	56
c) <i>Právní pojetí soukromého vlastnictví</i>	67
d) <i>Z dějin revizionistického pojetí vlastnictví</i>	67

Kapitola III

EKONOMICKÁ ZÁKLADNA ROZVINUTÉ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI 70

1. Historická odlišnost a zvláštnosti vzniku kapitalistického a socialistického výrobního způsobu	71
Vznik kapitalistického výrobního způsobu	71
Vznik socialistického výrobního způsobu	73
2. Vznik ekonomické základny socialistické společnosti	75
Úvodní poznámky	75
K některým otázkám ekonomické základny rozvinuté socialistické společnosti	78
a) <i>Vznik a vývoj socialistické zemědělské výroby</i>	79
b) <i>Vývoj mezinárodních socialistických ekonomických vztahů</i>	80
c) <i>Tvůrčí práce</i>	82
d) <i>Řiditelnost ekonomické základny</i>	85
3. Řízení ekonomické základny rozvinuté socialistické společnosti	86
Teoretickometodologické poznámky	86
Řízení a dialektický a historický materialismus	88
Funkce vlastnictví (řízení) a politická ekonomie	92
Základní společenské vlastnické (řídící) funkce	93
a) <i>Vymezení pojetí základních funkcí</i>	93
b) <i>Rozdělení výrobních podmínek — řízení reprodukce</i>	94
c) <i>Územní rozmístění výrobních podmínek</i>	100
d) <i>Řízení investiční činnosti</i>	103
e) <i>Řízení tvorby zdrojů investiční činnosti</i>	108
f) <i>Nové rysy řízení tvorby zdrojů investiční činnosti</i>	111
g) <i>Kontrola jako řídící funkce</i>	112
h) <i>Dodavatelско-odběratelské vztahy a kontrola</i>	116
i) <i>Zákon hodnoty a řízení</i>	120
j) <i>Chozrasčotní principy a řízení</i>	126
k) <i>Pojetí socialistického podniku</i>	127

Kapitola IV

PROBLÉMY EKONOMICKÉHO RŮSTU	130
A. PROBLÉMY EKONOMICKÉHO RŮSTU KAPITALISTICKÉHO TYPU	132
1. Ekonomický růst v pracích buržoazních teoretiků	132
2. Kapitalistická akumulace a zbídačování mezinárodního proletariátu	133
3. Teorie „ekonomické zralosti“ a její vliv na soudobé názory o ekonomickém růstu kapitalistického typu	139
4. Teorie „ekonomické zralosti“ a mezinárodní politika	142
B. PROBLÉMY EKONOMICKÉHO RŮSTU SOCIALISTICKÉHO TYPU	144
1. Marxistický přístup k problémům ekonomického růstu	144
2. Plánovitost ekonomického růstu socialistického typu	148
3. Ekonomický růst a efektivnost ekonomické činnosti	151
Úvodní poznámky	151
O některých problémech při teoretickém vymezení efektivnosti	154
Efektivnost jako stupeň účinnosti účelné produktivní konkrétní činnosti	155
Dialektika účinnosti — efektivnosti a účelnosti — kvality	158
Efektivnost a společensky nutná pracovní doba	160
Efektivnost oběhu	162
4. Měřítka ekonomického růstu a životní úroveň	165

Kapitola V

POLITICKÝ SYSTÉM ROZVINUTÉ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

172

1. Vybudování politického systému socialismu. Socialistický stát a společenské organizace	173
Vybudování politického systému socialismu	173
Leninův spis Stát a revoluce	175
Zákony a zákonitosti socialistické výstavby	180
Kvalitativní rozdíl politického systému socialismu od politického systému buržoazie	182
2. Politický systém a otázky vedení a řízení socialistické společnosti	187
Vedení a řízení socialistické společnosti	187
Vědecký charakter vedení a řízení za socialismu	189
Kategorie vedení a řízení společnosti	192
Komunistická strana a její úloha při vedení a řízení společnosti	196

Literatura	206
------------	-----